

מחשבה קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

יומא דף יט

קול אליהו

רצ) (דף י"ט ע"ג) **אמר** רבא השח שיחת חילין עובר בעשה שנאמר ודברת בם, בם ולא בדברים אחרים. יש לפרש דהנה התורה שבכתב מתחלת באות ב', ^{אוצר החכמה} בראשית. והתורה שבעל פה מתחלת באות מ', מ'אימתי, וזהו „בם" יש לך רשות לדבר רצוני לומר בתורה שבכתב ובתורה שבעל פה המרומוזים במלת „בם", וזה שאמר ה' בם סיני בקודש, ששני התורות ניתנו למשה רבינו ^{ע"ה} בהר סיני:

צדקת הצדיק אות רלד

בטלים דרשות, רק על דברים בטלים יש עשה ולא תעשה כמו שאמרו ביומא (יט:). כי בדבור יש מצות תלמוד תורה שהוא תמידי, לא ימוש ספר התורה הזה מפיד, ויוכל להיות כל דבוריו תורה, מה שאין כן מעשה אין כאן עשיית מצוה בתמידות, ואדם שיש לו כח הפעולה אי אפשר שלא יפעול.

וכמו ששמעתי גם כן על הדבור על פסוק זאת תורת המצורע, מה שאמרו ז"ל (ערכין טו:) דתקנתיה דבעל לשון הרע יעסוק בתורה, לפי שהאדם שנכרא בכח הדבור אי אפשר לו לעצור ^{מזה המצורע} עצמו שלא ידבר, רק העצה שידבר, אבל שיהיה כל דבוריו תורה. וכך מי שנכרא

גמי סוטה כא.

מי לא עסקי בתורה אמאי לא הגינה עליהו אלא אמר רבא תורה בעידנא דעסיק בה מגנא ומצלא בעידנא דלא עסיק בה אגוני מגנא אצורי לא

גמי ורש"י שבת ל:

כל יומא דשבתא הוה יתיב וגרים כולי יומא

הוה יתיב וגרים, שלא יקרצ מלאך המות אליו שהתורה מגינה ממות כדאמרינן בסוטה (דף כא.):